

---

# Kusák (Suverenita): Školné - ano či ne?

---

## Kusák (Suverenita): Školné - ano či ne?



05.09.2010

### **Pragmatický rozbor placení školného na vysokých školách.**

Pragmatický rozbor placení školného na vysokých školách/univerzitách z hlediska ekonomického i sociální spravedlnosti.

Nyní se objevilo, že se bude dle dohody ODS, TOP09 a VV platit školné za semestr na vysoké škole/univerzitě ve výši 10 000 Kč. Mladí lidé jsou často rozčileni. Já si myslím - mnohým navzdory, že školné se musí platit. Píši tedy aktuálně zkrácenou verzi článku, ve kterém chci dokázat, že 10 000 Kč za semestr není ve srovnání s budoucím předpokládaným ziskem z vysokoškolského vzdělání nijak hroznou částkou.

Samozřejmě vím, že se dá argumentovat tím, že ne každý absolvent vysoké školy/univerzity se ihned uchytí na dobře placeném místě v zaměstnání, ale pokud dojde k vyrovnání nabídky a poptávky po vysokoškolských absolventech, dá se předpokládat, že většina absolventů vysokoškolského vzdělání by se měla uchytit a i za solidní platy odpovídající jejich vzdělání.

### **Jaké má být školné**

Dle mého názoru je nutné školné na vysokých školách / univerzitách platit. Otázkou je, jak vysoké má školné být a jak mají studenti sehnat peníze na placení školného a jak je budou při půjčce splácet. Pokud školné nebude, část lidí, kteří nevyužívají bezplatného vysokoškolského vzdělání, doplácí na jiné. Ti bez vysokoškolského vzdělání platí daně a z nich je státem placeno vysokoškolské studium jen vybrané kategorií.

Mám k dispozici data z ČSÚ, která jsou sice již stará, ale jde o princip placení a princip odvození výše školného. Školné placené studenty musí být chápáno jako jejich investice do budoucnosti. Tím, že nyní v čase studia zaplatí, dosáhnou zhodnocení zaplacené částky/školného. Zhodnocením je jejich vyšší výdělek v průběhu aktivního života. Zaplacené školné je tedy určitým vkladem, který se s postupem doby/zaměstnáním, zhodnotí.

Vybral jsem si schválně již starou statistiku, protože všešlé školné z ní bude nižší než by tomu bylo při využití statistiky z pozdějších let. Je to dáno tím, že se oproti roku 2006 zvýšily mzdy a rozevřely se v absolutní míře nůžky mezi mzdou pro vysokoškolsky vzdělané lidi a mzdou průměrnou na trhu práce.

Dle údajů ČSÚ z roku 2006 byla průměrná mzda 17 746 Kč měsíčně v rámci všech úrovní vzdělání. Lidé s vysokoškolským vzděláním měli průměrný plat 30 008 Kč měsíčně. Měsíčně vydělával člověk s vysokoškolským vzděláním o 12 262 Kč více nežli je průměrná mzda. Ročně vydělával vysokoškolák o 137 144 Kč více nežli byl průměr. Za každý rok studia bych navrhl, aby student zaplatil částku, která je rozdílová v jednom roce pracovní činnosti. Rozdílem je plat vysokoškoláka minus plat průměrný za dobu jednoho roku.

Na zaplacení této částky by mohli studenti získat půjčku. Jako třeba v Japonsku. Splácet by ji začali s určitým odkladem po skončení studia, např. s odkladem 5, 7, 10 let. Mohlo by se stanovit, že splátka měsíční nesmí přesáhnout určitou hranici., např. 20 % průměrné mzdy vysokoškoláka.

Jako každá půjčka i tato by byla úročena. Zde by mohl stát v první fázi reformy školství náklady na úrok hradit. Buď částečně či úplně. Bylo by nutná i státní - asi - regulace vzhledem k bankám/finančním ústavům. Mohlo by být dáno, kolik může úrok z půjčky na studium maximálně činit.

Příklad - maximalistické školné.

Při výše daných mzdách a školném by stálo 6 roční studium studenta vysoké školy/univerzity 794 964 Kč (6 x výdělek vysokoškoláka oproti průměrné mzdě). Peníze ve výši 794 964 Kč by si student půjčil. Pokud by je měl splácet s 1% ročním úrokem, byla by splátka 3 656 Kč měsíčně. Doba splatnosti je přitom 20 let. Celkově by student zaplatil 877 439 Kč za 20 let.

Zdá se to možná moc. Ale za dobu 35 let zaměstnání by vysokoškolák vydělal při výše uvedených předpokladech o 4 800 040 Kč více nežli je průměrná mzda za toto období.

Ekonomicky z toho plyne, že zhodnocení prostředků zaplacených je pěkné. Za 35 let by vydělal téměř 5 x více nežli vložil/zaplatil na školném. Dle mne solidní investice.

Z výše napsaného mi plyne, že školné ve výši 10 000 Kč není částkou, která by byla nadhodnocena a není to částka likvidační.  
Valentin Kusák - kandidát do Komunálních voleb 2010 v Hradci Králové za SUVERENITA-blok Jany Bobošíkové, strana zdravého rozumu